

THE RIGHT NOT TO BE TORTURED IN STATE OF EMERGENCY UNDER INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS LAW AND VIETNAMESE LAW

*Pham Thanh Son, M.A.**

Abstract: The article outlines the basic provisions on right not to be tortured in state of emergency under International Human Rights law and Vietnamese law, to analyze and evaluate the compatibility between Vietnamese law and international law on this issue.

On November 28, 2014, the National Assembly of Socialist Republic of Vietnam approved the Convention against torture. Participation in the Convention against torture is a specific step in the active process of international integration of Vietnam, affirming that Vietnam is an active and responsible member of the international community, improving significantly Vietnam's international reputation in the field of human rights, and creating new incentives and bases to promote torture prevention in Vietnam today. In order to ensure that according to the general standards of International human rights law, the provisions of Vietnamese law in all cases, including on state of emergency, the basic human rights, including the right to not be tortured are also guaranteed and all activities of state agencies on state of emergency must comply with relevant laws and regulations on ensuring human rights.

Analysis of this content will help to answer questions: (i) what is a state of emergency? What is the right to not be tortured in state of emergency? (ii) What basic provisions of International Human Rights law and Vietnamese law guarantee the right not to be tortured in state of emergency?

Key words: human rights; torture; state of emergency.

1. The right to not be tortured in state of emergency under International Human Rights law

In international perspective, a state of emergency derives from a governmental declaration made in response to an extraordinary situation posing a fundamental threat to the country. The declaration may suspend certain normal functions of government, may alert citizens to alter their

* Faculty of Law - People's Security Academy; PhD Candidate - School of Law, Vietnam National University, Hanoi.

This paper is part of the doctoral thesis titled “Improving Vietnamese law on prevention and fighting of torture – Hoàn thiện pháp luật Việt Nam về phòng, chống tra tấn” that PhD Candidate Pham Thanh Son is working on at the School of Law, Vietnam National University, Hanoi.

normal behaviour, or may authorise government agencies to implement emergency preparedness plans as well as to limit or suspend civil liberties and human rights. The need to declare a state of emergency may arise from situations as diverse as an armed action against the state by internal or external elements, a natural disaster, civil unrest, an epidemic, a financial or economic crisis or a general strike¹.

A state of emergency are not uncommon occurrences. In some situations, martial law is also declared, allowing the military greater authority to act. Other terms for referring to emergency situations are state of exception, state of alarm and state of siege.

A country's constitution or legislation normally describes the circumstances that can give rise to a state of emergency, identifies the procedures to be followed, and specifies limits on the emergency powers that may be invoked or the rights that can be suspended. While each country will want to define its own practices, international norms have developed that can provide useful guidance. For example, important international treaties such as the European Convention of Human Rights and Fundamental Freedoms (ECHR) and the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) stipulate that states are to observe the following principles.

- Temporality: this refers to the exceptional nature of the declaration of a state of emergency;

- Exceptional threat: the crisis must present a real, current or at least an imminent danger to the community;

- Declaration: the state of emergency must be announced publicly; this informs citizens of the legal situation and reduces the possibility of a de facto state of emergency, that is, a situation whereby the state restricts human rights without officially proclaiming a state of emergency;

- Communication: notification of the measures taken must be made to other states and relevant treaty-monitoring bodies; for example, if a state is to derogate from its obligations under the ECHR or ICCPR then it must inform the Secretary General of respectively the Council of Europe or the UN of its derogation, the measures it has taken and the reasons therefore, as well as the termination of the derogation;

- Proportionality: the measures taken to counter the crisis must be proportional to the gravity of the emergency situation;

¹ Security Sector Governance and Reform (2005), *States of Emergency*.

- Equality: human rights and fundamental freedoms during a state of emergency must respect the limits provided for by the relevant instruments of international and national law; furthermore, a state of emergency does not imply a temporary suspension of the rule of law, nor does it authorise those in power to act in disregard of the principle of legality, by which they are bound at all times;

- Intangibility: this concerns the fundamental rights from which there can be no derogation, even during times of emergency.

Article 4 of the International Convention on Civil and Political Rights in 1966 (ICCPR, 1966) states: In time of public emergency which threatens the life of the nation and the existence of which is officially proclaimed, the States Parties to the present Covenant may take measures derogating from their obligations under the present Covenant to the extent strictly required by the exigencies of the situation, provided that such measures are not inconsistent with their other obligations under international law and do not involve discrimination solely on the ground of race, colour, sex, language, religion or social origin². However, certain human rights are non-derogable under any circumstances. The ECHR and the ICCPR identify these rights as follows: the right to life, prohibition of torture, freedom from slavery, freedom from post facto legislation and other judicial guarantees, the right to recognition before the law, freedom of thought, conscience and religion. Related articles, the author focuses on clarifying the right to not be tortured in the above emergency situation.

There are certain types of treatment which most people will instinctively recognise as being torture. The United Nations Convention against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment (UN Convention Against Torture, UNCAT) is one of the few international treaties that set out a definition of torture. The majority of human right treaties such as the International Covenant on Civil and Political Right (ICCPR), the European Convention on Human Rights (ECHR), the American Convention on Human Right (ACHR) and the African Charter on Human and People' Rights (ACHPR) include a prohibition but do not contain a definition of torture and ill-treatment. Although human rights bodies may take slightly different approaches to defining torture, they are all broadly similar to the definition adopted by UNCAT³.

The basic definition of torture is that contained in the UNCAT. According to Article 1, the term means: “any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is

² United Nations - UNO (1966), *International Covenant on Civil and Political Rights*;

³ Human Rights Center, University of Essex (2015), *The torture reporting handbook*.

intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions”⁴.

From this definition, it is possible to extract three essential elements which constitute “torture”: The infliction of severe mental or physical pain or suffering; By or with the consent or acquiescence of the state authorities; For a specific purpose, such as gaining information, punishment or intimidation. Torture is an emotive word, but one which should not be used lightly. As you can see from the above definition, torture is characterised and distinguished from other forms of ill-treatment by the severe degree of suffering involved. It is therefore important to reserve the term for the most objectively serious forms of ill-treatment.

Torture (whose ‘secondary’ behavior is punishment, cruel, inhumane treatment, or corporal punishment) is both a legal and an ethical and cultural issue. From a moral and cultural perspective, the UN condemns torture as one of the most inhumane and despicable acts that people commit to their fellow human beings, because torture denies their dignity and destroys physique and soul of the victims - those put in the defenseless circumstances. From a legal perspective, according to international human rights law, torture is one of the most severe forms of human rights violations and the most criticized act. According to international criminal law, torture systematically and commonly carried out depending on the context may constitute genocide, war crimes or crimes against humanity; that is, forms of international crime for which perpetrators can be prosecuted and judged in accordance with Rome Statute (1998).

Due to the particularly serious nature of torture, the prohibition of torture has been prescribed in many documents of international human rights and criminal law up to now, including the Universal Declaration of human rights in 1948 (Article 5), International Covention on civil and political rights in 1966 (Article 4, 7), and especially the Convention against torture in 1984. According to these documents, torture act is strictly prohibited, in any situation including peacetime, wartime or in an emergency status of a nation. Any justification for torture is unacceptable. In particular, the ban on torture is considered a norm of international customary

⁴ United Nations - UNO (1984), *United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment*

law, and as such, its effect is binding on all countries, including those that have not yet joined any relevant international treaties.

Prohibition of torture is non-derogable under any circumstances. In a state of emergency, the right not to be tortured is still considered an absolute right: the application of measures to restrict the rights provided for in Article 4 of the Convention does not apply to limit the provisions of Article 7 of the Convention: “No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment. In particular, no one shall be subjected without his free consent to medical or scientific experimentation”⁵.

The content of Article 7 of the Convention does not permit any restriction on the rights provided for in it. The Human Rights Commission affirms that, even in state of emergency in Article 4 of the Convention, States are not permitted to suspend the assurance of the requirements of Article 7. The Commission believes that there is no any reason may be used to justify a breach of Article 7, including obeying orders of a superior or public authority.

2. The right not to be tortured in state of emergency under Vietnamese law

“Emergency”, according to the Vietnamese Dictionary of the Center for Linguistics of the Institute of Linguistics in 1997, there are two meanings: (1) it is of a serious nature, requires immediate measures to cope with it, and does not allow delay, (2) it is of a serious nature, requires immediate measures to cope with it, and does not allow delay. According to the Dictionary, "state of" is a noun that has a general meaning that phenomena that are not or little changed, exist for a relatively long time, in terms of the disadvantage of certain human life or activities. Thus, it refers to the negative phenomena arising in our lives.

State of emergency is a statement of the State by which a number of normal functions of the State may be suspended and may alert its citizens to change normal behaviors or may order State agencies enforce emergency preparedness plans. It is also used as a reasonable basis to suspend civil liberties. Declarations of public emergency are usually issued during times of natural disasters, during periods of civil riots, or after a declaration of war, preparing for signs of a war.

In some countries, state of emergency and its effect on civil liberties and the procedure for promulgation are provided for in the Constitution or the law. In Vietnam, public emergency is stipulated in Ordinance No.20/2000/PL - UBTVQH10 issued by the 10th National Assembly Standing Committee on March 23, 2000, in state of emergency.

⁵ United Nations - UNO (1966), *International Covenant on Civil and Political Rights*

In Article 1 of the Ordinance on state of emergency, the concept of "state of emergency " is introduced: When in the whole country, one or more localities have a major disaster caused by nature or man, there is a dangerous epidemic spreading on a large scale, seriously threatening the properties of the State and organization, life, health and property of the people or there is a situation that seriously threatens national security and social order and safety, the Standing Committee of the National Assembly or the State President shall declare public emergency to impose apply special measures to promptly prevent, limit and remedy consequences, quickly stabilizing the situation”.

In addition to the circumstances that could lead to the declaration of state of emergency, there is also a defense emergency: Defense emergency is a social state of the country when there is a risk of direct invasion or an act of armed aggression or riot has occurred, but not to the extent of declaring a state of war.

The dialectical relationship between the right not to be tortured and the state of emergency is determined on the basis of the provisions of the Constitution in 2013. Specifically, the Constitution specifically mentions the prohibition of torture. Clause 1, Article 20 of the Constitution in 2013 states: “Everyone has the right to inviolability of his body, the protection of his health, honor and dignity by law; not subject to torture, violence, coercion, corporal punishment or any other form of treatment that infringes upon the body, health, honor or dignity”. On the other hand, the Constitution also recognizes that "human rights and civil rights can only be restricted in accordance with the law in case of necessity for reasons of national defense, national security, social order and safety, social morality and community health”⁶. So, in state of emergency, is the right not to be tortured limited?

Vietnam joined the United Nations in 1977 and joined the ICCPR and ICESCR only 5 years later (on September 24, 1982). ICCPR takes effect for Vietnam from December 24, 1982. Ensuring the implementation of Article 4 of the ICCPR sets out the exceptions to apply measures that restrict the rights stated in the Convention during state of emergency, including the right not to be tortured and treated and cruel punished... committed by Vietnam to comply with the provisions of the ICCPR. In the provisions of Vietnamese law in all cases, including in state of emergency, the basic human rights, including the right not to be tortured are also guaranteed and all activities of the state agencies in state of emergency must comply with relevant laws and regulations on ensuring human rights.

⁶ National Assembly (2013), *Constitution of the Socialist Republic of Vietnam in 2013*

The right to not be tortured in state of emergency in particular in Vietnam currently is not specified in a specific document, however, the current legal framework related to torture prevention in Vietnam has many documents related to this issue:

- The Criminal Code in 2015 (amended and supplemented in 2017) does not provide for specific crimes and does not introduce the concept of “torture”. However, all acts of torture nature are determined to be crimes, which are prescribed in the case of using corporal punishment, the crime of extort depositions, bribery or coercing to others to make false statements or provide false documents.

- The Criminal Procedure Code in 2015 sets out the principles: prohibit torture, extort depositions, corporal punishment or any other form of treatment that infringes upon the body, life, or human health (Article 10); protect the life, health, honor, dignity and property of individuals (Article 11).

- The Law on Execution of Criminal Judgments in 2010 stipulates the principles: complying with the Constitution, laws; ensuring the interests of the State and legitimate rights and interests of organizations and individuals; guaranteeing socialist humanitarian; respecting the dignity, the rights and legitimate interests of the judgment debtors (Article 4); prohibiting acceptance of bribes, harassment in criminal execution; obstructing judgment debtors from exercising their right to request exemption or reduction of sentence execution term (Article 9)...

- The Law on Enforcement of custody and temporary detention in 2015 regulates the prohibition of torture, prosecution, corporal punishment or any other form of treatment that violates the lawful rights and interests of the person held in custody or temporary detention, imprisonment (Articles 4 and 8).

- The Law on Organization of Criminal Investigation Agencies in 2015 strictly prohibits from extorting depositions, the use of corporal punishment and other forms of torture or treatment, cruel, inhumane punishment, humiliation of people or any other form of infringement upon other legal rights and interests of agencies, organizations and individuals (Article 14).

- The Law on Complaints in 2011 ensures the right to appeal and resolve complaints for all individuals and organizations, including tortured victims; prohibits hindering or causing troubles to persons exercising the right to complain, to threatening, taking revenge, retaliating against the complainant (Articles 1 and 6).

- The Law on Denunciations in 2011 provides for denunciations and settlement of denunciations regarding violations of law by officials, public servants and public employees in the performance of duties, official duties and of agencies, organizations and individuals on state management in all fields; protects whistleblowers and manages denunciation treatment work (articles 1, 4, 5, 8).

- Law on Organization of the National Assembly in 2014 (Article 33), Law on Organization of the Government in 2015 (Article 21), Law on Organization of the People's Court in 2014 (Clause 1 Article 2), Law on Organization of the People's Procuracy in 2014 (Clause 2, Article 2, Point b, Clause 2, Article 3, Point b, Clause 2, Article 4), Law on People's Public Security in 2014 (Clause 2, Article 15), Law on Vietnam People's Army Officers in 1999 (Article 26) , The National Security Law in 2004 (Clause 6, Article 13), Law on Professional Soldiers, Workers and National Defense Officers in 2015 (Article 7)... regulate responsibilities of agencies and individuals in the protection of human rights..

Protection of human rights and rights against torture are also stipulated in the Labor Code in 2012 (articles: 5, 6, 8, 37, 128, 183), Law on Marriage and Family in 2014 (articles: 4, 5, 18, 21, 22), Law on Prevention of Family Violence in 2007 (articles: 2, 8), Law on Gender Equality in 2006 (Articles: 6, 7, 10), Law on Press in 2016 (Articles 4, 9), Law on Union in 2012 (Articles: 9, 14, 18, 19, 21), Law on Nationality in 2008 (Articles 2, 5, 6), Law on Legislation Assistance in 2006 (articles: 6, 7, 10), Law on medical examination and treatment in 2009 (articles: 6, 35, 37, 38, 73), Law on children protection, care and education in 2004 (articles: 5, 7, 14, 15, 26, 27), Law on Education in 2005 (Article 75), Law on primary education popularization in 1991, Law on cadres and civil servants in 2008 (articles: 16, 17, 18), Law on Officers in 2010 (articles: 17, 19) and Law on access to information 2016 (articles from 3 to 15)...

- The Emergency Ordinance in 2000 is the most common legal document on emergencies, including: the concept of emergency, the authority to declare emergencies, comply with emergency regulations, special measures are applied in emergency... which clearly define the guarantee of human rights, legitimate rights and interests of organizations and individuals in public emergency.

Evaluation of the compatibility of the Vietnamese legal system with ICCPR and UNCAT: Basically, Vietnamese law demonstrates certain compatibility with the provisions of the Convention against torture in 1984 and the world standards on torture prevention and combat,

such as the obligation to prohibit torture, to punish torture, to prevent torture, and to protect victims of torture...

Acting against torture, punishment or cruel, inhumane or humiliating treatment of human beings is a basic principle that is thoroughly grasped in the law-making process. The principle of respect and assurance of human rights, action against torture, punishment or cruel, inhumane and humiliating treatment of human beings, is thoroughly implemented in the provisions on enforcement activities of state agencies, especially agencies directly related to law protection activities such as police, procuracies and courts... in all circumstances, including in public emergency. During the investigation process, investigating bodies must strictly abide by the principle of respect and assurance of human rights; action against torture, punishment or cruel, inhumane and humiliating treatment of people, to ensure the right people, the right crimes, not to overlook crimes and not to wrongly accuse people.

For cases of state of emergency declaration, at the proposal of the Prime Minister, the National Assembly Standing Committee shall issue a resolution to declare state of emergency. In cases where the National Assembly Standing Committee cannot meet immediately, at the proposal of the Prime Minister, the State President shall issue an Order to declare state of emergency. When a defense emergency occurs, the National Assembly Standing Committee shall consider and decide to declare a defense emergency in the whole country or in each locality. A resolution of the Standing Committee of the National Assembly or the President's Order declaring state of emergency must specify:

- Reason for declaring emergency;
- Locations are located in emergency;
- Date and time starting emergency;
- Competence to organize the implementation of a Resolution or Order of declaration emergency.

The resolution of the Standing Committee of the National Assembly or the President's Order declaring a state of emergency must be published immediately on the mass media and publicly posted for everyone to know.

Agencies, organizations, people's armed forces units and all individuals shall have to strictly abide by the provisions on state of emergency, strictly abide by the Resolution or the Order to declare state of emergency and the orders, decisions of agencies, organizations and people implementing special measures in state of emergency to quickly stabilize the situation, restore social order and safety, protect people's lives, protect property protection of the State and of the people. It is strictly forbidden to abuse state of emergency to infringe upon the interests of the State, the legitimate rights and interests of organizations and individuals.

The Vietnam Fatherland Front and its member organizations shall propagate and mobilize the people to strictly abide by the emergency regulations, coordinate with and assist agencies, organizations, and people implementing special measures in state of emergency and monitoring the implementation of emergency regulations.

The implementation of special measures applied in state of emergency when there is a major disaster, dangerous epidemics, a state of emergency of national security and social and safety order is conducted in accordance with the law regulations, particularly in the Ordinance on state of emergency in 2000. It is strictly forbidden to abuse the application of measures in a state of emergency to infringe upon the interests of the State, the legitimate rights and interests of the organizations and individuals, including the right not to be tortured.

P.T.S

References:

- [1] United Nations - UNO (1948), *Universal Declaration of Human Rights*;
- [2] United Nations - UNO (1966), *International Covenant on Civil and Political Rights*;
- [3] United Nations - UNO (1984), *United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment*;
- [4] National Assembly (2013), *Constitution of the Socialist Republic of Vietnam in 2013*

QUYỀN KHÔNG BỊ TRA TẤN TRONG TÌNH TRẠNG KHẨN CẤP THEO LUẬT NHÂN QUYỀN THẾ GIỚI VÀ PHÁP LUẬT VIỆT NAM

*ThS Phạm Thanh Sơn**

Tóm tắt: Bài viết khái quát những quy định cơ bản về quyền không bị tra tấn trong tình trạng khẩn cấp theo luật nhân quyền quốc tế và pháp luật Việt Nam, nhằm phân tích, đánh giá sự tương thích giữa pháp luật Việt Nam và pháp luật quốc tế về vấn đề này.

Ngày 28/11/2014, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã phê chuẩn Công ước về chống tra tấn. Việc tham gia Công ước chống tra tấn là bước đi cụ thể trong quá trình chủ động và tích cực hội nhập quốc tế của Việt Nam, khẳng định Việt Nam là thành viên tích cực và có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế, nâng cao đáng kể uy tín quốc tế của Việt Nam trên lĩnh vực nhân quyền và tạo ra những động lực, cơ sở mới để thúc đẩy hoạt động phòng, chống tra tấn ở Việt Nam hiện nay. Nhằm đảm bảo theo các quy chuẩn chung của luật nhân quyền quốc tế, các quy định của pháp luật Việt Nam trong mọi trường hợp, kể cả trong tình trạng khẩn cấp thì các quyền con người cơ bản, trong đó có quyền không bị tra tấn cũng được bảo đảm và mọi hoạt động của các cơ quan nhà nước trong tình trạng khẩn cấp đều phải tuân thủ các quy định của pháp luật có liên quan về bảo đảm quyền con người.

Qua phân tích nội dung trên, tác giả sẽ làm rõ các câu hỏi: (i) thế nào tình trạng khẩn cấp? Thế nào là quyền không bị tra tấn trong tình trạng khẩn cấp? (ii) Có những quy định cơ bản nào của luật nhân quyền quốc tế và pháp luật Việt Nam về bảo đảm quyền không bị tra tấn trong tình trạng khẩn cấp?

Từ khóa: quyền con người; tra tấn; tình trạng khẩn cấp.

1. Quyền không bị tra tấn trong tình trạng khẩn cấp theo luật nhân quyền quốc tế

Ở góc độ quốc tế, tình trạng khẩn cấp xuất phát từ một tuyên bố của chính phủ được đưa ra để đối phó với một tình huống bất thường đặt ra một mối đe dọa cơ bản cho đất nước. Tuyên bố có thể đình chỉ một số chức năng bình thường của chính phủ, có thể cảnh báo công dân thay đổi hành vi bình thường của họ hoặc có thể ủy quyền cho các cơ quan chính phủ thực hiện các kế hoạch chuẩn bị khẩn cấp cũng như hạn chế hoặc đình chỉ tự do dân sự và nhân quyền. Sự cần

* Khoa Luật - Học viện An ninh nhân dân; Nghiên cứu sinh – Khoa Luật, Đại học quốc gia Hà Nội.

Bài báo này là một phần nghiên cứu trong luận án tiến sĩ “Hoàn thiện pháp luật Việt Nam về phòng, chống tra tấn” do Nghiên cứu sinh Phạm Thanh Sơn thực hiện tại Khoa Luật, Đại học quốc gia Hà Nội.

thiết phải tuyên bố tình trạng khẩn cấp có thể xuất phát từ các tình huống đa dạng như xung đột vũ trang bên trong hoặc bên ngoài chống lại nhà nước, thảm họa tự nhiên, bất ổn dân sự, dịch bệnh, khủng hoảng tài chính hoặc kinh tế hoặc tổng đình công⁷.

Tình trạng khẩn cấp không phải là hiếm khi xảy ra. Trong một số tình huống, thiết quân luật được tuyên bố, cho phép quân đội có thẩm quyền cao hơn để hành động. Các thuật ngữ khác đề cập đến các tình huống khẩn cấp là trạng thái ngoại lệ, trạng thái báo động và trạng thái bao vây.

Hiến pháp hoặc pháp luật của một quốc gia thường quy định các trường hợp có thể dẫn đến tình trạng khẩn cấp, xác định các trình tự phải tuân theo và chỉ định các giới hạn đối với các quyền hạn khẩn cấp có thể được yêu cầu hoặc các quyền có thể bị đình chỉ. Trong khi mỗi quốc gia sẽ muốn xác định các thông lệ riêng của mình, các chuẩn mực quốc tế đã được phát triển có thể cung cấp hướng dẫn hữu ích. Ví dụ, các điều ước quốc tế quan trọng như Công ước châu Âu về quyền con người và quyền tự do cơ bản (ECHR) và Công ước quốc tế về quyền dân sự và chính trị (ICCPR) quy định rằng các quốc gia phải tuân thủ các nguyên tắc sau:

- Tạm thời: điều này đề cập đến bản chất đặc biệt của việc tuyên bố tình trạng khẩn cấp;
- Mối đe dọa đặc biệt: cuộc khủng hoảng phải đưa ra một mối nguy hiểm thực sự, có thể là hiện tại hoặc ít nhất là sắp xảy ra đối với cộng đồng;
- Tuyên bố: tình trạng khẩn cấp phải được công bố công khai; thông báo cho công dân về tình hình pháp lý và giảm khả năng xảy ra tình trạng khẩn cấp trên thực tế, nghĩa là tình trạng nhà nước hạn chế quyền con người mà không chính thức tuyên bố tình trạng khẩn cấp;
- Truyền thông: Phải thực hiện việc thông báo về các biện pháp đã thực hiện cho các quốc gia khác và các cơ quan giám sát hiệp ước có liên quan; ví dụ, nếu một quốc gia xúc phạm các nghĩa vụ của mình theo ECHR hoặc ICCPR thì họ phải thông báo cho Tổng thư ký tương ứng của Hội đồng châu Âu hoặc Liên hợp quốc về sự vi phạm của mình, các biện pháp đã được thực hiện và các lý do nhằm chấm dứt sự vi phạm;
- Tỷ lệ: các biện pháp được thực hiện để chống khủng hoảng phải tỷ lệ thuận với tính nghiêm trọng của tình huống khẩn cấp;
- Tính chất: quyền con người và các quyền tự do cơ bản trong tình trạng khẩn cấp phải tôn trọng các giới hạn được quy định bởi các văn kiện có liên quan của luật pháp quốc tế và quốc gia; hơn nữa, tình trạng khẩn cấp không bao hàm sự đình chỉ tạm thời của nhà nước pháp quyền, cũng

⁷ Security Sector Governance and Reform (2005), States of Emergency.

không cho phép những người có quyền hành động bất chấp nguyên tắc về tính hợp pháp, theo đó luôn bị ràng buộc;

- Tính vô hình: điều này liên quan đến các quyền cơ bản mà từ đó không thể có sự xúc phạm, ngay cả trong thời gian khẩn cấp.

Điều 4 Công ước quốc tế về các quyền dân sự, chính trị năm 1966 quy định: trong thời gian có tình trạng khẩn cấp xảy ra đe dọa sự sống còn của quốc gia và đã được chính thức công bố, các quốc gia thành viên có thể áp dụng những biện pháp hạn chế các quyền nêu ra trong Công ước, trong chừng mực do nhu cầu khẩn cấp của tình hình, với điều kiện những biện pháp này không trái với những nghĩa vụ khác của quốc gia đó xuất phát từ luật pháp quốc tế và không chứa đựng bất kỳ sự phân biệt đối xử nào về chủng tộc, màu da, giới tính, ngôn ngữ, tôn giáo hoặc nguồn gốc xã hội⁸. Tuy nhiên, một số quyền con người là bất khả xâm phạm trong bất kỳ trường hợp nào. ECHR và ICCPR xác định các quyền này bao gồm: quyền sống, cấm tra tấn, tự do khỏi chế độ nô lệ, tự do khỏi luật pháp trên thực tế và các bảo đảm tư pháp khác, quyền được công nhận trước pháp luật, tự do tư tưởng, lương tâm và tôn giáo. Liên quan đến bài báo, tác giả tập trung vào việc làm rõ quyền không bị tra tấn trong tình huống khẩn cấp.

Có một số hình thức đối xử mà hầu hết mọi người sẽ nhận ra theo bản năng là bị tra tấn. Công ước chống tra tấn và trừng phạt hoặc đối xử tàn nhẫn, vô nhân đạo làm mất phẩm giá khác năm 1984 (Công ước của Liên hợp quốc về chống tra tấn, UNCAT) là một trong số ít các điều ước quốc tế đưa ra định nghĩa về tra tấn. Phần lớn các điều ước quốc tế về quyền con người như Công ước quốc tế về quyền dân sự và chính trị (ICCPR), Công ước châu Âu về quyền con người (ECHR), Công ước Liên Mỹ về quyền con người (ACHR) và Hiến chương châu Phi về quyền con người và nhân dân (ACHPR) bao gồm một lệnh cấm nhưng không có định nghĩa về tra tấn và ngược đãi. Mặc dù các cơ quan nhân quyền có thể có những cách tiếp cận hơi khác nhau để xác định tra tấn, nhưng tất cả đều tương tự như định nghĩa được xác định bởi UNCAT⁹.

Định nghĩa cơ bản về tra tấn được quy định trong UNCAT. Theo Điều 1, thuật ngữ này có nghĩa là: bất kỳ hành vi nào gây ra đau đớn hoặc đau khổ nghiêm trọng về thể chất hay tinh thần mà chủ ý áp dụng với một người, nhằm rút ra từ người đó hay một người thứ ba thông tin hay lời tự thú, hay để trừng phạt người đó vì một hành vi mà người đó hay người thứ ba gây ra hay bị nghi ngờ gây ra, hoặc để hăm dọa hay cưỡng bức người đó hay người thứ ba, hoặc vì bất cứ lý do

⁸ Liên hợp quốc - UNO (1966), *Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị (International Covenant on Civil and Political Rights)*;

⁹ Trung tâm quyền con người, Đại học Essex (2015), *The torture reporting handbook*.

nào dựa trên sự phân biệt đối xử nào đó; do một công chức hay một người nào khác hành động với tư cách hay với sự xúi giục, đồng tình hay ưng thuận của một công chức¹⁰.

Từ định nghĩa này, có thể rút ra ba yếu tố quan trọng cấu thành “tra tấn”: Gây ra nỗi đau hoặc đau đớn về tinh thần hoặc thể xác nghiêm trọng; bởi sự đồng ý hoặc thông qua của các cơ quan nhà nước; Thực hiện với một mục đích cụ thể, chẳng hạn như đạt được thông tin, hình phạt hoặc đe dọa. Tra tấn là một từ dễ xúc động, nhưng không nên dùng một cách nhẹ nhàng. Như bạn có thể thấy từ định nghĩa trên, tra tấn được đặc trưng và phân biệt với các hình thức đối xử tệ bạc khác bởi mức độ đau khổ nghiêm trọng liên quan. Do đó, điều quan trọng là phải dành thời hạn cho các hình thức đối xử tệ hại khách quan nhất.

Tra tấn (và hành vi ‘thứ cấp’ của nó là trừng phạt, đối xử tàn bạo, vô nhân đạo hoặc nhục hình) là vấn đề vừa mang tính pháp lý, vừa mang tính đạo đức, văn hóa. Ở góc độ đạo đức, văn hóa, Liên hợp quốc lên án tra tấn như là một trong những hành vi vô nhân đạo và đê hèn nhất mà con người phạm phải với đồng loại, bởi tra tấn phủ nhận phẩm giá, hủy hoại cả thể chất và tâm hồn của nạn nhân - những người ở trong hoàn cảnh không thể chống cự. Ở góc độ pháp lý, theo luật nhân quyền quốc tế, tra tấn là một trong những hình thức vi phạm nhân quyền nghiêm trọng nhất, bị chỉ trích gay gắt nhất; còn theo luật hình sự quốc tế, hành vi tra tấn thực hiện một cách có hệ thống và mang tính phổ biến tùy theo bối cảnh có thể cấu thành các tội diệt chủng, tội phạm chiến tranh hay tội phạm chống nhân loại, tức là những dạng tội phạm quốc tế mà thủ phạm có thể bị truy tố và xét xử theo Quy chế Rome (1998).

Do tính chất đặc biệt nghiêm trọng của hành vi tra tấn, việc cấm tra tấn được quy định trong rất nhiều văn kiện của luật nhân quyền và luật hình sự quốc tế từ trước đến nay, trong đó bao gồm Tuyên ngôn toàn thế giới về nhân quyền năm 1948 (Điều 5), Công ước quốc tế về các quyền dân sự, chính trị năm 1966 (Điều 4, Điều 7), và đặc biệt là Công ước chống tra tấn năm 1984... Theo các văn kiện này, hành vi tra tấn bị cấm tuyệt đối, trong mọi hoàn cảnh kể cả thời bình, thời chiến hay trong tình trạng khẩn cấp của quốc gia. Bất cứ lý do nào biện minh cho hành vi tra tấn đều không thể chấp nhận. Điều 2 Công ước chống tra tấn năm 1984 xác định: không có bất kỳ hoàn cảnh ngoại lệ nào, cho dù là trong tình trạng chiến tranh, hoặc đang bị đe dọa bởi chiến tranh, mất ổn định chính trị trong nước hoặc bất kỳ tình trạng khẩn cấp nào có thể được viện dẫn để biện minh cho việc tra tấn.

¹⁰ Liên hợp quốc - UNO (1984), *Công ước của Liên hợp quốc về chống tra tấn và các hình thức trừng phạt hay đối xử khác tàn bạo, vô nhân đạo hoặc nhục hình (United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment)*.

Cấm tra tấn là bất khả xâm phạm trong mọi trường hợp. Trong tình trạng khẩn cấp thì quyền không bị tra tấn vẫn được coi là quyền tuyệt đối: việc áp dụng những biện pháp hạn chế các quyền theo quy định tại Điều 4 của Công ước không được áp dụng để hạn chế quyền không bị tra tấn được quy định tại Điều 7 của Công ước: “Không ai có thể bị tra tấn, đối xử hoặc trừng phạt một cách tàn ác, vô nhân đạo hoặc hạ thấp nhân phẩm”¹¹.

Nội dung Điều 7 của Công ước không cho phép bất cứ sự giới hạn nào với các quyền được quy định trong đó. Ủy ban nhân quyền khẳng định rằng, thậm chí trong các tình huống khẩn cấp nêu tại Điều 4 của Công ước, các quốc gia cũng không được phép tạm ngừng việc bảo đảm các yêu cầu của Điều 7. Ủy ban cho rằng không có bất kỳ lý do nào có thể viện dẫn để biện minh cho sự vi phạm Điều 7, kể cả việc tuân thủ mệnh lệnh của cấp trên hay cơ quan công quyền.

2. Quyền không bị tra tấn trong tình trạng khẩn cấp theo pháp luật Việt Nam

"Khẩn cấp", theo Từ điển tiếng Việt năm 1997 của Trung tâm từ điển học thuộc Viện Ngôn ngữ học, thuộc tự loại tính từ, có hai nghĩa: (1) cần được tiến hành, được giải quyết ngay, không chậm trễ, và (2) có tính chất nghiêm trọng, đòi hỏi phải có ngay những biện pháp tích cực để đối phó, không cho phép chậm trễ. Cũng theo Từ điển, "tình trạng" là một danh từ mang nghĩa tổng thể nói chung những hiện tượng không hoặc ít thay đổi, tồn tại trong một thời gian tương đối dài, xét về mặt bất lợi đối với đời sống hoặc những hoạt động nào đó của con người. Như vậy, "tình trạng" dùng để chỉ những hiện tượng có tính chất tiêu cực nảy sinh trong đời sống của chúng ta.

Tình trạng khẩn cấp là một tuyên bố của Nhà nước mà theo đó có thể tạm ngừng một số chức năng bình thường của Nhà nước và có thể cảnh báo công dân của mình thay đổi các hành vi bình thường hoặc có thể ra lệnh cho các cơ quan của Nhà nước thi hành các kế hoạch sẵn sàng cho tình trạng khẩn cấp. Nó cũng được sử dụng làm một cơ sở hợp lý để tạm ngừng các quyền tự do dân sự. Các tuyên bố tình trạng khẩn cấp thường được ban bố trong thời kỳ có thiên tai, trong các giai đoạn bạo loạn dân sự, hoặc sau một vụ tuyên chiến, chuẩn bị có dấu hiệu xảy ra một cuộc chiến tranh.

Trong một vài quốc gia, tình trạng khẩn cấp và hiệu lực của nó đối với các quyền tự do dân sự và thủ tục ban bố được quy định trong Hiến pháp hoặc luật. Ở Việt Nam, tình trạng khẩn cấp được quy định trong Pháp lệnh số 20/2000/PL - UBTVQH10 do Ủy ban Thường vụ Quốc hội khoá X ban hành ngày ngày 23/03/2000 về Tình trạng khẩn cấp.

¹¹ Liên hợp quốc - UNO (1966), *Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị (International Covenant on Civil and Political Rights)*.

Tại Điều 1 Pháp lệnh tình trạng khẩn cấp đưa ra khái niệm “tình trạng khẩn cấp”: “Khi trong cả nước, một hoặc nhiều địa phương có thảm họa lớn do thiên nhiên hoặc con người gây ra, có dịch bệnh nguy hiểm lây lan trên quy mô rộng, đe dọa nghiêm trọng đến tài sản của Nhà nước và tổ chức, tính mạng, sức khỏe, tài sản của nhân dân hoặc có tình hình đe dọa nghiêm trọng đến an ninh quốc gia và trật tự an toàn xã hội, thì Ủy ban thường vụ Quốc hội hoặc Chủ tịch nước ban bố tình trạng khẩn cấp để áp dụng các biện pháp đặc biệt nhằm kịp thời ngăn chặn, hạn chế và khắc phục hậu quả xảy ra, nhanh chóng ổn định tình hình”.

Mối quan hệ biện chứng giữa quyền không bị tra tấn với tình trạng khẩn cấp được xác định trên cơ sở nền tảng quy định trong Hiến pháp năm 2013. Cụ thể, Hiến pháp lần đầu tiên đề cập cụ thể đến việc cấm tra tấn. Khoản 1 Điều 20 Hiến pháp 2013 nêu rõ: “Mọi người có quyền bất khả xâm phạm về thân thể, được pháp luật bảo hộ về sức khỏe, danh dự và nhân phẩm; không bị tra tấn, bạo lực, truy bức, nhục hình hay bất kỳ hình thức đối xử nào khác xâm phạm thân thể, sức khỏe, xúc phạm danh dự, nhân phẩm”. Mặt khác, Hiến pháp cũng ghi nhận “quyền con người, quyền công dân chỉ có thể bị hạn chế theo quy định của luật trong trường hợp cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, đạo đức xã hội, sức khỏe của cộng đồng”¹². Vậy, trong tình trạng khẩn cấp, liệu rằng quyền không bị tra tấn có bị hạn chế?

Việt Nam gia nhập Liên hợp quốc vào năm 1977 và chỉ 5 năm sau đó đã gia nhập ICCPR và ICESCR (cùng vào ngày 24/9/1982). ICCPR có hiệu lực đối với Việt Nam từ ngày 24/12/1982. Việc đảm bảo thực hiện Điều 4 của ICCPR đặt ra các ngoại lệ áp dụng những biện pháp hạn chế các quyền nêu ra trong Công ước trong thời gian có tình trạng khẩn cấp xảy ra, trong đó có quyền không bị tra tấn, đối xử và trừng phạt tàn ác... được Việt Nam cam kết thực hiện như quy định trong ICCPR. Trong các quy định của pháp luật Việt Nam trong mọi trường hợp, kể cả trong tình trạng khẩn cấp thì các quyền con người cơ bản, trong đó có quyền không bị tra tấn cũng được bảo đảm và mọi hoạt động của các cơ quan nhà nước trong tình trạng khẩn cấp đều phải tuân thủ các quy định của pháp luật có liên quan về bảo đảm quyền con người.

Quyền không bị tra tấn trong tình trạng khẩn cấp nói riêng ở Việt nam hiện nay không được quy định trong một văn bản cụ thể, tuy nhiên khuôn khổ pháp luật hiện hành của Việt Nam hiện nay có nhiều văn bản liên quan đến vấn đề này:

- Bộ luật hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) mặc dù không quy định tội danh riêng và không đưa ra khái niệm “tra tấn”, tuy nhiên, mọi hành vi có tính chất tra tấn được xác

¹² Quốc hội (2013), *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013*.

định là hành vi phạm tội, được quy định trong tội dùng nhục hình, tội bức cung, tội mua chuộc hoặc cưỡng ép người khác khai báo gian dối, cung cấp tài liệu sai sự thật.

- Bộ luật tố tụng hình sự năm 2015 quy định các nguyên tắc: nghiêm cấm tra tấn, bức cung, dùng nhục hình hay bất kỳ hình thức đối xử nào khác xâm phạm thân thể, tính mạng, sức khỏe con người (Điều 10); bảo hộ tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản của cá nhân (Điều 11).

- Luật thi hành án hình sự năm 2010 quy định các nguyên tắc: tuân thủ Hiến pháp, pháp luật, bảo đảm lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân; bảo đảm nhân đạo xã hội chủ nghĩa; tôn trọng nhân phẩm, quyền, lợi ích hợp pháp của người chấp hành án (Điều 4); cấm nhận hối lộ, sách nhiễu trong thi hành án hình sự; cản trở người chấp hành án thực hiện quyền được đề nghị miễn, giảm thời hạn chấp hành án (Điều 9)...

- Luật thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 quy định về việc cấm tra tấn, truy bức, dùng nhục hình hay bất kỳ hình thức đối xử nào khác xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của người bị tạm giữ, người bị tạm giam (các điều 4 và 8).

- Luật tổ chức cơ quan điều tra hình sự năm 2015 quy định nghiêm cấm bức cung, dùng nhục hình và các hình thức tra tấn hoặc đối xử, trừng phạt tàn bạo, vô nhân đạo, hạ nhục con người hay bất kỳ hình thức nào khác xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân (Điều 14).

- Luật khiếu nại năm 2011 bảo đảm quyền được khiếu nại và giải quyết khiếu nại cho mọi cá nhân, tổ chức, trong đó có nạn nhân bị tra tấn; cấm cản trở, gây phiền hà cho người thực hiện quyền khiếu nại; đe dọa, trả thù, trù dập người khiếu nại (các điều 1 và 6).

- Luật tố cáo năm 2011 quy định về tố cáo và giải quyết tố cáo đối với hành vi vi phạm pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức trong việc thực hiện nhiệm vụ, công vụ và của cơ quan, tổ chức, cá nhân về quản lý nhà nước trong các lĩnh vực; bảo vệ người tố cáo và quản lý công tác giải quyết tố cáo (các điều 1, 4, 5, 8).

- Luật tổ chức Quốc hội năm 2014 (Điều 33), Luật tổ chức Chính phủ năm 2015 (Điều 21), Luật tổ chức Tòa án nhân dân năm 2014 (khoản 1 Điều 2), Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân năm 2014 (khoản 2 Điều 2, điểm b khoản 2 Điều 3, điểm b khoản 2 Điều 4), Luật Công an nhân dân năm 2014 (khoản 2 Điều 15), Luật sĩ quan quân đội nhân dân Việt Nam năm 1999 (Điều 26),

Luật an ninh quốc gia năm 2004 (khoản 6 Điều 13), Luật quân nhân chuyên nghiệp, công nhân và viên chức quốc phòng năm 2015 (Điều 7)... đều quy định trách nhiệm của các cơ quan và cá nhân trong bảo vệ quyền con người.

Việc bảo vệ quyền con người, quyền không bị tra tấn còn được quy định trong Bộ luật lao động năm 2012 (các điều: 5, 6, 8, 37, 128, 183), Luật hôn nhân và gia đình năm 2014 (các điều: 4, 5, 18, 21, 22), Luật phòng, chống bạo lực gia đình năm 2007 (các điều: 2, 8), Luật bình đẳng giới năm 2006 (Các điều: 6, 7, 10), Luật báo chí năm 2016 (các điều 4, 9), Luật công đoàn năm 2012 (các điều: 9, 14, 18, 19, 21), Luật quốc tịch năm 2008 (các điều 2, 5, 6), Luật trợ giúp pháp lý năm 2006 (các điều: 6, 7, 10), Luật khám bệnh, chữa bệnh năm 2009 (các điều: 6, 35, 37, 38, 73), Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em năm 2004 (các điều: 5, 7, 14, 15, 26, 27), Luật giáo dục năm 2005 (Điều 75), Luật phổ cập giáo dục tiểu học năm 1991, Luật cán bộ, công chức năm 2008 (các điều: 16, 17, 18), Luật viên chức năm 2010 (các điều: 17, 19) và Luật tiếp cận thông tin năm 2016 (các điều từ 3 đến 15)...

- Pháp lệnh tình trạng khẩn cấp năm 2000 là văn bản pháp luật quy định chung nhất về tình trạng khẩn cấp, bao gồm: khái niệm tình trạng khẩn cấp, thẩm quyền ban bố tình trạng khẩn cấp, chấp hành các quy định về tình trạng khẩn cấp, các biện pháp đặc biệt được áp dụng trong tình trạng khẩn cấp... trong đó xác định rõ bảo đảm quyền con người, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân trong tình trạng khẩn cấp.

Đánh giá về sự tương thích của hệ thống pháp luật Việt Nam với các quy định của ICCPR và UNCAT: Về cơ bản, pháp luật Việt Nam đã có sự tương thích nhất định với các quy định của Công ước năm 1984 và các quy chuẩn thế giới về phòng, chống tra tấn như: nghĩa vụ nghiêm cấm các hành vi tra tấn, trừng trị các hành vi tra tấn, phòng ngừa các hành vi tra tấn, bảo vệ nạn nhân của hành vi tra tấn...

Chống tra tấn, trừng trị hoặc đối xử tàn bạo, vô nhân đạo hoặc hạ nhục con người là nguyên tắc cơ bản được quán triệt trong quá trình xây dựng pháp luật. Nguyên tắc tôn trọng, bảo đảm quyền con người, chống lại các hành vi tra tấn, trừng trị hay đối xử tàn bạo, vô nhân đạo và hạ nhục con người được quán triệt thực hiện trong các quy định về thực thi các hoạt động của cơ quan nhà nước, đặc biệt là cơ quan trực tiếp liên quan đến hoạt động bảo vệ pháp luật như: Công an, kiểm sát, tòa án... trong tất cả các hoàn cảnh, kể cả trong trường hợp khẩn cấp. Trong quá trình điều tra, các cơ quan điều tra phải tuân thủ nghiêm chỉnh nguyên tắc tôn trọng, bảo đảm quyền con người; chống lại các hành vi tra tấn, trừng trị hay đối xử tàn bạo, vô nhân đạo và hạ

nhục con người, phải bảo đảm đúng người, đúng tội, không bỏ lọt tội phạm và không để bị oan sai.

Đối với các trường hợp cần ban bố tình trạng khẩn cấp, theo đề nghị của Thủ tướng Chính phủ, Ủy ban thường vụ Quốc hội ra Nghị quyết ban bố tình trạng khẩn cấp. Trong trường hợp Ủy ban thường vụ Quốc hội không thể họp ngay được thì theo đề nghị của Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch nước ra Lệnh ban bố tình trạng khẩn cấp. Khi xảy ra tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, Ủy ban thường vụ Quốc hội xem xét, quyết định ban bố tình trạng khẩn cấp về quốc phòng trong cả nước hoặc ở từng địa phương. Nghị quyết của Ủy ban thường vụ Quốc hội hoặc Lệnh của Chủ tịch nước ban bố tình trạng khẩn cấp phải ghi rõ :

- Lý do ban bố tình trạng khẩn cấp;
- Địa bàn được đặt trong tình trạng khẩn cấp;
- Ngày, giờ bắt đầu tình trạng khẩn cấp;
- Thẩm quyền tổ chức thi hành Nghị quyết hoặc Lệnh ban bố tình trạng khẩn cấp.

Nghị quyết của Ủy ban thường vụ Quốc hội hoặc Lệnh của Chủ tịch nước ban bố tình trạng khẩn cấp phải được công bố ngay trên các phương tiện thông tin đại chúng và niêm yết công khai để mọi người đều biết.

Cơ quan, tổ chức, đơn vị vũ trang nhân dân và mọi cá nhân có trách nhiệm chấp hành nghiêm chỉnh các quy định về tình trạng khẩn cấp, tuân thủ tuyệt đối Nghị quyết hoặc Lệnh ban bố tình trạng khẩn cấp và các mệnh lệnh, quyết định của cơ quan, tổ chức, người thi hành các biện pháp đặc biệt trong tình trạng khẩn cấp để nhanh chóng ổn định tình hình, khôi phục trật tự, an toàn xã hội, bảo vệ tính mạng cho nhân dân, bảo vệ tài sản của Nhà nước và của nhân dân. Nghiêm cấm việc lợi dụng tình trạng khẩn cấp để xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên có trách nhiệm tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành nghiêm chỉnh các quy định về tình trạng khẩn cấp, phối hợp và giúp đỡ các cơ quan, tổ chức, người thi hành các biện pháp đặc biệt trong tình trạng khẩn cấp và giám sát việc thi hành các quy định về tình trạng khẩn cấp.

Việc thực hiện các biện pháp đặc biệt được áp dụng trong tình trạng khẩn cấp khi có thảm họa lớn, dịch bệnh nguy hiểm, tình trạng khẩn cấp về an ninh quốc gia và trật tự an toàn, xã hội được tiến hành theo quy định của pháp luật, cụ thể là trong Pháp lệnh tình trạng khẩn cấp năm 2000. Nghiêm cấm việc lợi dụng việc tiến hành các biện pháp trong tình trạng khẩn cấp để xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân, trong đó có quyền không bị tra tấn.

P.T.S

Tài liệu tham khảo:

- [1] Liên hợp quốc - UNO (1948), *Tuyên ngôn toàn thế giới về nhân quyền*;
- [2] Liên hợp quốc - UNO (1966), Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị (*International Covenant on Civil and Political Rights*);
- [3] Liên hợp quốc - UNO (1984), Công ước của Liên hợp quốc về chống tra tấn và các hình thức trừng phạt hay đối xử khác tàn bạo, vô nhân đạo hoặc nhục hình (*United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment*);
- [4] Quốc hội (2013), *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013*.